

קורות חיים : אסתי אייזנמן

1. פרטים אישיים

שם : אסתי אייזנמן Esti Eisenmann

ארץ לידה: ישראל

כתובת: אליהו מרידור 1 ירושלים

מספר ת.ז. 022963896

כתובת דוא"ל: estiei@openu.ac.il

2. השכלה אקדמית (מהמאוחר למוקדם):

1997-2002 Ph.D - החוג למחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית. נושא הדיסרטציה: 'אהבה בתענוגים', אנציקלופדיה מדעית ויהודית מן המאה הי"ד'. מנחה: פרופ' זאב הרוי.

1992-1996 M.A - החוג למחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים. נושא עבודת הגמר: 'השדים ותורת הרע בהגותו של ר' חסדאי קרשקש'. מנחה: פרופ' זאב הרוי.

1988-1991 B.A - היסטוריה כללית ומחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים.

הכשרה נוספת

1991 - 1992 - תעודת הוראה, האוניברסיטה העברית בירושלים

3. תעסוקה אקדמית (מהמאוחר למוקדם):

תעסוקה נוכחית:

2011 ואילך - הוראה במגמת מחשבת ישראל, מכללת הרצוג. מרצה בכירה מ-2009

2007 ואילך - הוראה בחוג למחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית.

1998 ואילך - מרכזת הוראה ומנחה באוניברסיטה הפתוחה. סגל הוראה

תעסוקה בעבר:

2017 - 2020 - הוראה במכון שכטר למדעי היהדות. מורה מן החוץ

2015 - 2018 - הוראה במרכז שלם, ירושלים. מרצה בכירה.

2015 - 2018 - הוראה במכללה האקדמית אונו. מרצה

- 2012-2015 - הוראה בתוכנית לתואר שני במדעי היהדות, מכללת בית וגן. מרצה
- 2007-2014 - הוראה בתוכנית לתואר שני, בית הספר ליהדות, מכללת לנדר. מרצה בכיר מ-2009
- 2008-2011 - הוראה בחוג לתרבות עברית, אוניברסיטת תל אביב. עמית מחקר
- 2001-2003 - הוראה בחוג למחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית. מורה הוראה
- 1988-2001 - הוראה במכון ללימודי ספרד, שלוחת אוניברסיטת אלקלה, מדריד. מרצה מן החוץ
- 1994-1997 - עוזרת הוראה באוניברסיטה העברית. מורה הוראה

4. רשימת פרסומים

ספרים:

חיבור

1. (עם ד' שוורץ), פירוש למורה נבוכים למרדכי כומטינו, מהדורה מוערת עם מבוא רמת גן, תשע"ז
2. אהבה בתענוגים למשה בן יהודה: חלק ראשון מאמרים א-ז, מהדורה מדעית עם מבוא, ירושלים תשע"ד

עריכה

1. אור השם מספרד: חייו פועלו והגותו של ר' חסדאי קרשקש (עורכים: אסתי אייזנמן וזאב הרוי), ירושלים: זלמן שזר, תש"פ.
2. אדם לאדם: מחקרים בפילוסופיה יהודית בימי הביניים ובעת החדשה, מוגשים לפרופ' זאב הרוי על ידי תלמידיו, במלאת לו שבעים, (עורכים שמואל ויגודה, אסתי אייזנמן, ארי אקרמן ואבירם רביצקי), ירושלים, תשע"ו.
3. בית שני: בימים ההם בזמן הזה, דברי כנס מודיעין 2005, (עורכים: אסתי אייזנמן יובל גדות ורבקה ניר).

מאמרים

בבמות שפיטות:

1. "Rambi as an Averroist" in: (R. Haliva [ed.] *Averroism and Anti-Averroism in Medieval Jewish Thought: Truth, Authority, Doubt*, Hamburg: Brill) (submitted)
2. "Hayyim Volozhin's approaches to virtue ethics," in: G. Claussen, A. Green and A. Mittleman (eds.), *Jewish Virtue Ethics*, Albany: Suny Press (submitted)
3. "The Concept of Motivation in the Philosophy of Hasdai Crescas", *JTR Journal of Textual Reasoning* (submitted)
4. "The Acceptance of the Zero in Jewish Philosophy of the Middle Ages" in: *The Monograph on Zero* (P. Gobes, ed.) (submitted)

5. "Gersonides' Criticism on Aristotelian System in his Supercommentary on Averroes's Epitome on the Physics", *Aleph* (forthcoming)
6. "Gersonides as Commentator in the Light of his Supercommentary on Averroes's Epitome of the Physics", *Revue des Études Juives* (forthcoming).
7. "ר' משה בן יהודה והסכולסטיקה שלאחר תומאס אקווינס", (עומד לראות אור בספר ריה"ל ותור הזהב בספרד, הוצאת אוניברסיטת בר אילן)
8. "Mordecai Comtino and the Jewish Philosophical Culture in Constantinople", *Primer Encuentro Historico-Cultural Hispano-Turco-Sefardi*, M. Yaycioğlu (ed.), Ankara (forthcoming).
9. "תורת האהבה: בין ר' משה בן יהודה לר' חסדאי קרשקש", בתוך: אור השם מספרד: חייו פועלו והגותו של ר' חסדאי קרשקש (עורכים: אסתי אייזנמן וזאב הרוי), ירושלים: זלמן שזר, תש"פ) עמ' 196 – 208.
10. "תורת התארים של ר' חסדאי קרשקש ושל קודמיו", מחקרי ירושלים במחשבת ישראל, כה (תשע"ח), עמ' 103–128.
11. "היבטים מדעיים בפירושו של כומטינו למוה"נ", פעמים, 148 (תשע"ו), עמ' 95–113.
12. "מה בין עיקרי אמונה לפרדס בפילוסופיה היהודית של ימי הביניים", מכלול, סדרת כנס פרדס, א (תשע"ו), עמ' 79–91.
13. "כוחניות החומר הראשון בפילוסופיה היהודית: בנתיב המעבר בין הסכולסטיקה הנוצרית לבין ר' חסדאי קרשקש", בתוך: ש' ויגודה ואחרים (עורכים), אדם לאדם, ירושלים, תשע"ו, עמ' 311–326.
14. (With S. Zadik) "Criticism of Aristotelian Science in Fourteenth-Century Jewish thought", *Journal of Jewish Studies* JJS, 66/1 (2015), pp. 116–137.
15. "שימושו של המהר"ל במונחים אריסטוטליים", בתוך: א' ריינר (עורך) מהר"ל: אקדמות, ירושלים 2014, עמ' 393–410.
16. "מגבלות השכל: בין רציונאליזם לא-רציונאליזם", בתוך: ד' לסקר (עורך), מחשבת ישראל ואמונת ישראל, באר שבע, תשע"ב, עמ' 89–101.
17. "עקרונות חברתיים ומדיניים במשנתו של הרלב"ג", בתוך: ב' בראון, מ' לורברבוים, א' רוזנק וי' צ' שטרן (עורכים) על דעת הקהל, דת ופוליטיקה בהגות היהודית, ירושלים תשע"ב, חלק א, עמ' 319–347.
18. "בין הרמב"ם לרמב"י בפרשנות אגדות חז"ל", בתוך: נ' אילן, א' גרוסמן, א' עצמון, מ' שמידמן וי' תבורי (עורכים), כרמי שלי: מחקרים באגדה ובפרשנותה מוגשים לפרופ' כרמי הורביץ, ניו יורק, 2012, עמ' 18–7.
19. "הללוהו השמים ושמי השמים והמים מעל השמים" (תהילים קמח:ד) - על השמים ועל מה שעליהם בפילוסופיה היהודית, *AJS review*, 35,2, (2011) חלק עברי, עמ' א–כ.
20. "טיבם של עצמים מורכבים בהגותו של משה בן יהודה", מחקרי ירושלים במחשבת ישראל, ב-כג (תשע"א) עמ' 215–231.

21. "מעל הכפורת מבין שני הכרובים: פרק בתולדות הפרשנות הפילוסופית היהודית, בתוך: ח' בן פזי, מ' חלמיש וח' כשר (עורכים), משה- אבי הנביאים, דומות בראי ההגות היהודית לדורותיה, רמת גן, תשע"א, עמ' 101–114.
22. "כי עפר אתה ואל עפר תשוב – יחסי חומר ורוח גוף ונפש במשנתו של רס"ג", מועד- שנתון למדעי היהדות, כ (תש"ע), עמ' 135–152.
23. "מיסטיקה פילוסופיה ומה שביניהם", פעמים, 121 (תש"ע), עמ' 131–144.
24. "התווך והמקום הטבעי כהסברים לתנועה הטבעית", תרביץ, ע"ח, ג (תשס"ט), עמ' 399–419.
25. "Ahabah ba-Ta'anugim: A 14th Century Maimonidean Encyclopedia", *Traditions of Maimonideanism*, C. Frankel (ed.), IJS Studies in Judaica, vol. 7, Leiden–Boston, 2009, pp. 213–222.
26. "בין הפילוסופיה של הרמב"ם לקבלה בספר 'אהבה בתענוגים', דעת, 64–66 (תשס"ט) [הרמב"ם בנבכי הסוד: מחווה למשה חלמיש, א' אלקיים וד' שוורץ, (עורכים)], עמ' 70–57.
27. "עוד פירוש על י"ג העיקרים מן המאה ה"ט"ו" דעת, 63 (תשס"ח), עמ' 47–74.
28. "מעמד הר סיני במשנתו של הרמב"ם", איגוד- מבחר מאמרים במדעי היהדות, האיגוד העולמי למדעי היהדות, א (תשס"ח), עמ' 353–363.
29. "הערות על התואר 'גשם' אצל הרמב"ם בעקבות תומאס אקווינס והרלב"ג", בדרכי שלום: דברי הגות ומחקר מוגשים לשלום רוזנברג, ירושלים תשס"ז, עמ' 265–272.
30. "פירוש מן המאה הי"ד על י"ג העיקרים", קובץ על יד, י"ט (תשס"ו), עמ' 161–196.
31. "המונח 'האור הנברא' והשלכותיו במשנתו של הרמב"ם", דעת, 55 (תשס"ה), עמ' 41–58.
32. "מבנה ותוכן בספר נפש החיים לר' חיים מוולוז'ין", בתוך: משה חלמיש, יוסף רבלין ורפאל שוחט (עורכים), הגר"א ובית מדרשו, רמת-גן תשס"ג, עמ' 185–196.
33. "Ahavah ba-Ta'anugim: A Fourteenth-Century Encyclopedia of Science and Theology", in: S. Harvey (ed.), *The Medieval Hebrew Encyclopedias of Science and Philosophy*, Dordrecht, 2000, pp.429–440.

מאמרים בבמות לא שפוטות:

34. (עם דב שוורץ) "פירושו של ר' מרדכי כומטינו לפתיחת מורה הנבוכים", מסורה ליוסף, כרך ט (תשע"ו), עמ' 339–352.
35. "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה"- חלום יעקב ודימויו העצמי של הרמב"ם", אקדמות ו (תשנ"ט), עמ' 47–58.

ביקורות ספרים

36. "ביקורת על הספר: David Gillis, Reading Maimonides' Mishne Torah", עיון, ס"ה, (2016), עמ' 413–405.
37. "Book Review: Nina Caputo, Nahmanides in Medieval Catalonia: History, Community and Messianism", *AJS Review*, 34, 1 9 (2010), pp. 132–135.

38. "Book Review: Maimonides After 800 Years: Essays on Maimonides and His Influence,(J. Harris.ed.)", *Shofar, An Interdisciplinary Journal of Jewish Studies*, Vol. 27. No. 4 (2009), pp. 171–173.

ערכים אנציקלופדיים

- "Maharal's reception of the Bible", *Encyclopedia of the Bible and its Reception (EBR)*. H.J. .39
Klauck, B. McGinn, C. L. Seow, H. Spieckermann, B. D Walfish, E. Ziolkowski (eds.) Vol.14
- "Moses Ben Judah, Noga", *Encyclopedia Judaica*, second edition, 2007.* .40
- "Katz, Joseph Ben Elijah", *Encyclopedia Judaica*, second edition, 2007.* .41
- "Medieval Jewish philosophy", *The Encyclopedia of Love in World Religion*, Y. Kornberg .42
Greenberg (ed.), ABC CLIO, California, 2007, pp. 406-408.*
- "Philosophical Allegory of the Song of Songs", *Encyclopedia of Love in World Religion*. Y. .43
Kornberg Greenberg (ed.),ABC CLIO, California, 2007, pp.463-464.

מאמרים וספרים בעבודה:

- .44 ספר זכור לאברהם פירוש על י"ג העיקרים של ר' אברהם אלשקר (ספר בכתובה עם אלי גורפינקל)
- .45 פירושו של רלב"ג על הביאור הבינוני של אבן רשד לספר השמע הטבעי של אריסטו (ספר בכתובה)

5. הרצאות (מהמאוחר למוקדם):

הרצאות בכנסים אקדמיים

- "The Acceptance of the Zero in Jewish Philosophy of the Middle Ages" Amsterdam, May .1
2021)
- "Gersonides' critique of Averroes: Between Physics, Metaphysics and Theology", .2
Skepticism and Anti- Skepticism in Jewish Averroesim, Hamburg, November 12-14, 2018
- .3 "פירוש רלב"ג על קיצור השמע הטבעי לאבן רשד", האיגוד העולמי למדעי היהדות, יד-יח באב, תשע"ז
- .4 "שלוש עשרה העיקרים והפרדס בפילוסופיה היהודית", כנס פרד"ס, כנס אקדמי בינלאומי על גישות
פרשניות למקורות היהדות לאורך הדורות, מכללה ירושלים, 17-18 במרץ 2015
- .5 "פירושו של ר' מרדכי כומטינו למוה"נ- היבטים מדעיים", הקונגרס העולמי למדעי היהדות ירושלים,
28 ביולי- 1 באוגוסט 2013
- .6 "On the study of Aristotle's philosophy of nature by the 14th-century Hebrew
encyclopedists", la physique d'Aristote dans les traditions grecque, arabe, hébraïque et
latine, Paris, June 13-15, 2013

7. "המטאורולוגיה בספר אהבה בתענוגים", יום עיון לכבוד פרישתה של שרה קליין ברסלבי, אוניברסיטת תל-אביב, 4 ביוני 2011
8. "בין שמיים וארץ- סוגיית החומר השמימי והשפעתו על הארץ אצל הוגים יהודיים במאה ה-14, האגודה הישראלית להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים, מוזיאון המדע, ירושלים, 6 במרץ 2011
9. "האם הטרים רמב"י את תפיסת האהבה של ר"י חסדאי קרשקש?" ר"י חסדאי קרשקש מנהיג ופילוסוף - כנס במלאת 600 שנה למותו, מרכז זלמן שזר, ירושלים, 10-11 לינואר 2011
10. "מרדכי כומטינו כסוכן ידע בביזנטיון", מעברים של ידע ותרבות במזרח אגן הים התיכון במאות ה-15-17, מרכז מינברה, אוניברסיטת תל אביב, 2 בספטמבר, 2010
11. "R. Moses Ben Jehudah - Between Scientific Conservatism and Innovation", Workshop on Jewish Approaches to Progress in Science, Jaques Leob Center for the History and Philosophy of the Life Sciences, Ben Gurion University, July 12 2010
12. "מגבלות השכל: בין רצינואליזם לא-רצינואליזם בפילוסופיה היהודית בימי הביניים", כנס גולדשטיין גורן למחשבת ישראל, אוני' בן גוריון, 31 במאי – 2 ביוני 2010
13. "בין רמב"ם לרמב"י בפרשנות אגדות חז"ל", פירושים לאגדות חז"ל מתק' הגאונים ועד ימינו היבטים היסטוריים, רעיוניים, והרמנויטיים", אוני' בר אילן ומכון לנדר, 18-19 בינואר 2010
14. "שימשו של המהר"ל במונחים אריסטוטליים", המהר"ל בראי הדורות: כנס במלאת 400 שנה למותו של מהר"ל, אוני' הפתוחה, אוני' תל אביב, אוני' העברית, החברה ההיסטורית, מרכז זלמן שז"ר, מכון ון ליר, ירושלים, 9-11 באוגוסט 2009
15. "יחסד ואמת יצרו מלך" - על הנהגה ומונהגים במשנתו של רלב"ג", הקונגרס העולמי החמישה עשר למדעי היהדות, 2-6 באוגוסט 2009
16. "Why is the belief in God's corporality heresy according to Maimonides?" International Medieval Congress, Institute for Medieval Studies University of Leeds, July 2009
17. "התווך והמקום הטבעי כהסברים לתנועה הטבעית במאות הי"ג והי"ד", האגודה הישראלית להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים, מוזיאון המדע ירושלים, 31 במרץ 2009
18. "יחסי חומר ורוח, גוף ונפש במשנתו של רס"ג", הכנס השנתי של החוגים למחשבת ישראל, אוניברסיטת בן גוריון, 30 במרץ 2009
19. "זכרונו של אדם וזכרונו של אלהים בפילוסופיה היהודית בימי הביניים", מושג הזכרון בתרבויות אסיה וביהדות, האוני' הפתוחה ואוניברסיטת חיפה, 3 בדצמבר 2007
20. "ר' משה בן יהודה והסכולסטיקה שאחרי תומאס אקווינאס", נבארה ותור הזהב בספרד, אוניברסיטת בר-אילן ואוניברסיטת נבארה-ספרד, נבארה, 4-6 בספטמבר 2006
21. "Mordecai Comtino and the Jewish Philosophical Culture in Constantinople", International Symposium First Historic-Cultural Hispano-Turco-Sephardic Encounter, Faculty of Language History & Geography, University of Ankara, 28-30 November 2005

22. "מעמד הר סיני במשנתו של הרמב"ם" הקונגרס העולמי למדעי היהדות, ירושלים, 31 ביולי- 4 באוגוסט 2005
23. "מבין שני הכרובים", נבואת משה היבטים חדשים, כנס חוגים במחשבת ישראל, אוניברסיטת בר-אילן, 7-9 במרץ 2005
24. "אהבה בתענוגים: אנציקלופדיה יהודית ומדעית", הכינוס החמישי של האגודה הישראלית להיסטוריה ולפילוסופיה של המדע, מכון ון ליר, ירושלים 16-17 במרץ 2005
25. "Ahabah ba-Ta'anugim: A 14th Century Maimonidean Encyclopedia", Maimonides- the Man and his Image, University College of London, June 15-17 2004
26. "בין הרמב"ם לקבלה בספר אהבה בתענוגים", הרמב"ם במיסטיקה היהודית, אוניברסיטת בר אילן, 8-10 ביולי 2004
27. "תורת הגלגול הפילוסופית במשנתו של משה בן יהודה נגה", הקונגרס העולמי השלושה עשר למדעי היהדות, ירושלים, אוגוסט 2001
28. "מבנה ותוכן בספר נפש החיים", הגותו הפילוסופית קבלית של הגר"א מוילנה, אוניברסיטת בר אילן, 7 בינואר 1998
29. "Moses ben Judah's Ahavah ba-Ta'anugim: A Fourteenth-Century Encyclopedia of Science", Medieval Hebrew Encyclopdias of Science and Philosophy, Bar ilan University, 11-14 January 1998
- הרצאות בימי עיון ופורומים אקדמיים:**
30. "הרמב"ם והאדם המודרני", ערב לכבוד התרגום והביאור החדש של מורה הנבוכים (גרשוני ומקבילי), אוניברסיטת בר אילן, 24.6.2021
31. "הרמב"ם של טברסקי – לדורו ולדורנו", ערב עיון לכבוד צאת ספר מאמרים של יצחק טברסקי (בעריכת כרמי הורביץ), מרכז זלמן שזר, 18.5.2020
32. ערב עיון לכבוד צאת הספר של עמירה ערן "גישתו החינוכית של הרמב"ם", האוניברסיטה העברית. 3.4.2019
33. "מזל שעם ישראל נבחר- תפיסת הבחירה האסטרוטולוגית", יום עיון לכבוד צאת הספר "עליון על כל גויים" מאת חנה כשר, אוניברסיטת בר אילן, 24.12.2018
34. "שלילת האקרסיה אצל הרמב"ם וקודמיו" ערב עיון לכבוד צאת הספר "מהות הבחירה בהגות היהודית" מאת שלום צדיק, אוניברסיטת בן גוריון, 24.5.2017
35. "ר' משה בן יהודה על החומר הראשון, גודל וקוטן אינסופי, תנועה וזמן ונפילת גופים בואקום", הרצאת אורח בפורום המחלקה ליהדות, אוניברסיטת בן-גוריון (באר שבע), תש"ע
36. "ר' חסדאי קרשקש על השדים", יום עיון בנושא בין מסורת לחידוש, מכללת לנדר, תש"ע
37. גלגולה של תורת הכבוד מהמקרא ועד הפילוסופיה של הרמב"ם", במת הספר, ערב עיון לכבוד צאת ספרו של מנחם קלנר, *Maimonides' Confrontation with Mysticism*, מכון לנדר, תשס"ח

38. "ר' משה בן יהודה על המדעים", ערב עיון לכבוד זכות מענק מחקר לשנת תשס"ו, המחלקה להיסטוריה, פילוסופיה ויהדות, האוניברסיטה הפתוחה

6. פעילויות אקדמיות אחרות

ארגון כנסים:

2012 (מרץ) - כנס החוגים למחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית
2011 (ינואר) - "ר' חסדאי קרשקש- פילוסוף ומנהיג" במלאת 600 שנה למותו של רח"ק, (בשיתוף עם זאב הרוי ואחרים), מרכז זלמן שזר, ירושלים
2009 (אוגוסט) - "המהר"ל בראי הדורות", במלאת 400 שנה למותו של מהר"ל (בשיתוף עם אלחנן ריינר ואחרים), מכון ון ליר, ירושלים
2005 (דצמבר) - "בית שני: בימים ההם בזמן הזה", כנס מודיעין השני ע"ש פרופ' יאיר פרג, (בשיתוף עם יובל גדות ורבקה ניר), האוניברסיטה הפתוחה, רעננה ועיריית מודיעין

7. מענקים, מלגות ופרסים (מהמאוחר למוקדם):

מענקי מחקר:

2021 – 2024 - מענק מחקר, הקרן הישראלית למדעים (ISF), 150,000 ש"ח לכל שנה. נושא: פירוש רלב"ג לביאור הבינוני לשמע הטבעי.

2015 – 2016 - מענק מחקר, הקרן הישראלית למדעים (ISF), 117,000 ש"ח לכל שנה. נושא: פירוש רלב"ג לקיצור השמע הטבעי.

2015 - מענק לפרסום ספר, הקרן הישראלית למדעים (ISF), 25,000 ש"ח נושא: פירוש כומטינו למורה הנבוכים.

2010 - מענק מחקר, קרן יניב, אוניברסיטת תל אביב, 10,000 ש"ח. נושא: פירוש כומטינו למורה הנבוכים

2009 - מענק מחקר, Memorial Foundation for Jewish studies, \$5,000. נושא: ספר אהבה בתענוגים

2008 - מענק מחקר, Memorial Foundation for Jewish studies, \$4,000. נושא: ספר אהבה בתענוגים

2007 - מענק מחקר, האוניברסיטה הפתוחה, 35,000 ש"ח. נושא: ספר אהבה בתענוגים

2006 - מענק מחקר, האוניברסיטה הפתוחה, 45,000 ש"ח. נושא: ספר אהבה בתענוגים

2004 - מענק מחקר, האוניברסיטה הפתוחה, 9,000 ש"ח. נושא: פירושים על י"ג העיקרים

מלגות ופרסים:

2006 - מלגה חודשית, האוניברסיטה הפתוחה

2001 - מלגה חודשית, האוניברסיטה הפתוחה

2001 - מלגה חודשית, המכון למדעי היהדות, האוניברסיטה העברית

1996-1999 - מלגה חודשית, המכון למדעי היהדות, האוניברסיטה העברית

1993-1994 - מלגה חודשית, המכון למדעי היהדות, האוניברסיטה העברית

1991 - פרס דיקן, האוניברסיטה העברית

1990 - פרס דיקן, האוניברסיטה העברית